Načini oplemenjivanja vlastitog nefsa

Što se tiče načina postizanja dobrih osobina, jedan od najdjelotvornijih jeste uzimanje primjera od drugih. Kada već govorimo o primjeru, Kur'an nam savjetuje Poslanika, s. a. v. a., kao najbolji uzor. U tom slučaju najbolje je vidjeti praksu Poslanika koja se nalazi u rivajetima tematski vezanima za ovo pitanje.

Sprječavanje grubosti

Jedan hadis opisuje Poslanikov odnos prema maloj djeci. Naime, kada bi Poslaniku donijeli malo dijete radi nadijevanja imena ili učenja dove, Poslanik bi iz poštovanja prema porodici djeteta prigrlio dijete u svoje naručje. Nekad bi se dogodilo da se dijete pomokri u njegovom krilu. Kada bi to vidjeli roditelji djece, odmah bi zagalamili na svoje čedo. Ali, Poslanik bi rekao: "Ne, ne prekidajte ga u mokrenju, pustite da završi. Nakon toga bi uradio ono zbog čega mu je dijete doneseno, a kada bi otišli, oprao bi svoju odjeću.

Pouke iz jednog hadisa

Činjenica da je dozvoljavao ljudima da dolaze kod njega zbog raznih potreba, sa psihološkog stanovišta gledano, veoma je dobar pokazatelj prijateljskih odnosa koje je Poslanik gajio prema svome ummetu. Poslanik je koristio sva šerijatom dozvoljena i pohvaljena sredstva u cilju jačanja ljubavi u srcima ljudi kao i u svrhu poboljšanja međusobnih odnosa i morala. Mi danas trebamo slijediti sličan primjer kada je riječ o izgradnji zdravih odnosa. Najzad, čovjek je obavezan prenositi ono šta zna na druge, širiti znanje, a samim tim širiti i vjerske istine i propise. Uzevši u obzir hadis u kojem nam se poručuje promicanje vjere svojim ponašanjem, a ne samo svojim jezikom, daje nam se do znanja da je to ne samo poželjno već da predstavlja dužnost čijim provođenjem potvrđujemo da zaista nešto znamo i da je to znanje postalo dijelom našeg ličnog morala, ukoliko dotično djelo obavljamo valjano.

Mudre procjene

Poslanik je znao mudro procijeniti okolnosti. Mokrenje djeteta je sasvim prirodan akt, te je sprječavao energične roditelje da ometu svoju djecu u tom biološkom refleksu. Naime to djelo, tj. mokrenje djeteta loše je jer smo ga mi takvim prihvatili, što je sasvim protivno prirodnom poretku stvari. Poslaniku je veoma važna činjenica vidjeti stvari onakvima kakve jesu. U jednoj dovi Poslanik, s. a. v. a., moli Uzvišenog Boga: "Bože moj, pokaži mi stvari onakvima kakve jesu.", a u suri Zumer, u 17. i u 18. ajetu jasno se govori:

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُوْلَئِكَ هُمْ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ

Za one koji izbjegavaju da se kumirima klanjaju i koji se Allahu obraćaju – njima su namijenjene radosne vijesti. Zato obraduj robove Moje koji pažljivo slušaju govor i slijede ono najljepše u njemu; njima je Allah na pravi put ukazao i oni su pametni.